Haarlem

Informatienota

Onderwerp: Tweede kwartaalrapportage 2016 sociaal domein
BBV nr: 2016/412420

Inleiding

In deze rapportage wordt een beeld geschetst van de ontwikkelingen binnen het sociaal domein in het tweede kwartaal van 2016. Dit doen we per beleidsterrein: Participatiewet, Wmo, beschermd wonen en jeugd. Per beleidsterrein wordt gerapporteerd over ontwikkelingen rondom financiën, cliënten, contracten en uitvoering. Inmiddels is ook de jaarrekening 2015 gepresenteerd waarin de financiële uitkomsten 2015 voor het sociaal domein zijn terug te vinden. In de kadernota 2016 is vervolgens een schets gegeven van de verwachte ontwikkelingen voor de komende jaren. De recent verschenen meicirculaire geeft tot slot een aangepast beeld van de te verwachten rijksmiddelen voor de taken in het sociaal domein.

1. Participatiewet

Beleidsontwikkeling

Koersdocument Werk en inkomen
De strategie die de gemeente inzet bij de uitvoering van de Participatiewet, staat in het Koersdocument Werk en inkomen (2016/2555655) dat op 14 juli 2016 door de raad is vastgesteld. De gemeente richt zich niet alleen op de directe bemiddeling naar werk maar wil ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen die langdurig in een uitkeringssituatie zitten, laten participeren in de samenleving. Om hierbij ondersteuning te bieden, moeten we klant weer leren kennen en vaker spreken. De voorbereidingen voor de uitvoering van het Koersdocument zijn inmiddels gestart.

Eindevaluatie Pilots participeren naar vermogen
In het voorjaar van 2015 is het Uitvoeringsprogramma “Participeren naar Vermogen” vastgesteld door het college en besproken in de Commissie Samenleving. Conform de afspraken in dit uitvoeringsprogramma is een aantal pilots uitgevoerd in samenwerking met onze re-integratiepartners. Met de pilots worden verschillende doelgroepen bediend zoals jongeren met een arbeidsbeperking, werkzoekenden met een uitkering en inwoners die alleen in een beschutte omgeving kunnen werken. De pilots geven inzicht in de effectiviteit en toepasbaarheid van de instrumenten en voorzieningen voor de doelgroepen. De eindevaluatie geeft belangrijke input voor de beleidskeuzes die we de komende jaren met betrekking tot re-integratie maken. De eindevaluatie van de pilots wordt in het derde kwartaal 2016 aan de commissie Samenleving gepresenteerd.

Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (Buig)
Zoals in de rapportage van het eerste kwartaal al is aangegeven, is de verwachting dat het budget voor 2016 nauwelijks toereikend is. Dit komt enerzijds doordat het voorlopig budget voor 2016 lager is dan het definitieve budget voor 2015. Anderzijds doordat het aantal uitkeringsgerechtigden in de bijstand nog steeds toeneemt waardoor meer lasten vanuit het Buig betaald moeten worden

Ontwikkelingen aantal uitkeringsgerechtigden.

In 2016 is het aantal bijstandsgerechtigden verder gestegen tot ruim 3727 op 1 juli 2016. Dit is het gevolg van instroom van statushouders maar ook het gevolg van de instroom van nieuwe doelgroepen die voorheen aanspraak konden maken op Wajong of de Wet sociale werkvoorziening.

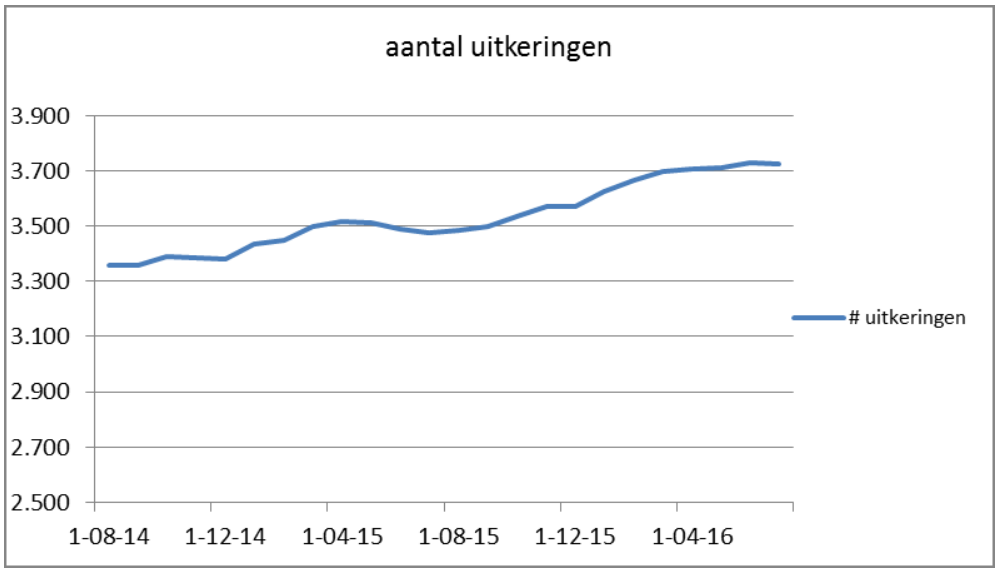

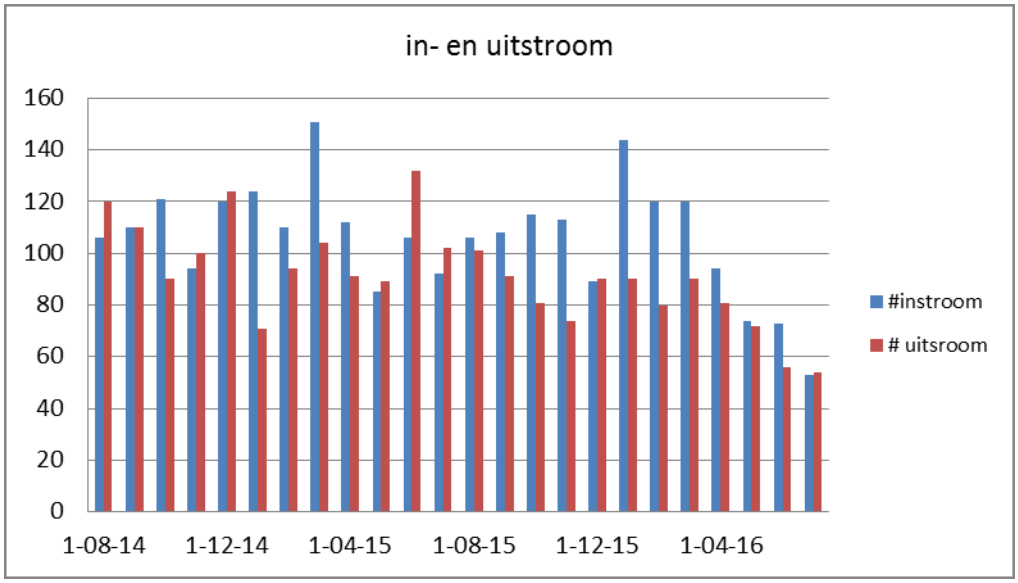

Instroom en uitstroom

In onderstaande tabel is de uitstroom en instroom per maand aangegeven. Er is sprake van een hogere instroom dan uitstroom. In de maand juni neemt de instroom af. Wij kunnen daar nog geen conclusies aan verbinden omdat het gebruikelijk is dat in de zomermaanden het aantal aanvragen voor een uitkering levensonderhoud lager is.

In het tweede kwartaal zijn 210 uitkeringen beëindigd. Onderstaand overzicht geeft inzicht in de reden van beëindiging.

Reden einde uitkering	
Aangaan relatie	13
Additionele arbeidsplaats	2
Administratieve beëindiging	6
Ander inkomen	5
Andere oorzaak	37
Arb. dienstbetr./uitk. Ziekte	51
Bereiken leeftijd van 27 jaar of 65	19
Detentie	6
Geen inlichtingen	7
niet verschenen op herhaalde oproep inlichtingenpl	2
Oorzaak bij partner	5
Op eigen verzoek	4
Overlijden	5
Overschrijden maximale verblijfsduur buitenland	2
Uitk. Arbeidsongeschiktheid	2
Uitkering werkloosheid	1
Verhuizing andere gemeente	27
Verhuizing naar buitenland	5
Vermogen(opbrengsten)	1
Zelfstandig beroep of bedrijf	10
Eindtotaal	210

Bezwaar en beroep
In het tweede kwartaal van 2016 zijn in totaal 129 bezwaren afgedaan die betrekking hebben op de afdeling Sociale zaken. Hiervan waren 23 zaken gegrond, 8 deels gegrond, 24 ingetrokken/niet ontvankelijk, 18 anders opgelost en 56 ongegrond. Ten opzichte van het tweede kwartaal van 2015 is het aantal bezwaarzaken afgenomen. Het aantal afgedane bezwaarzaken in het tweede kwartaal 2015 bedroeg 147.
In het tweede kwartaal van 2016 zijn er 39 beroepszaken geweest. Hiervan waren 10 zaken gegrond, 2 deels gegrond, 9 ingetrokken/niet ontvankelijk en 18 ongegrond. Het tweede kwartaal 2015 zijn 32 beroepszaken afgehandeld.

Re-integratie
In samenwerking met onze re-integratiepartners zijn in het eerste en tweede kwartaal 335 Haarlemmers geheel of gedeeltelijk uit de uitkering en aan het werk geholpen. Hiervan zijn 77 mensen aan de Poort bemiddeld naar werk dat wil zeggen voordat de aanvraag voor een uitkering was afgehandeld. Het streven is om in 2016 450 mensen te bemiddelen naar betaald werk.

Garantiebanen
Het UWV brengt op verzoek van het ministerie van Sociale Zaken ieder kwartaal een regionale trendrapportage uit om een beeld te geven van de voortgang van de banenafspraak per arbeidsmarktregio. De netto groei voor Zuid-Kennemerland ten opzichte van de nulmeting (dec. 2012) bedraagt 359. Eind maart 2016 waren in Zuid-Kennemerland 4.780 mensen werkzaam in een garantiebaan. De officiële meting vindt overigens op jaarbasis plaats en wordt pas eind 2016 verwacht. De gemeente Haarlem (als werkgever) heeft tot en met 1 juli 2016 voor 11 mensen garantiebanen gerealiseerd.

2. Wmo

Beleidsontwikkeling

Wijkgerichte geestelijke gezondheidszorg
Naar voorbeeld van de aanpak wijkgerichte zorg voor kwetsbare ouderen is vanuit de zorgsector een verkenning gedaan naar kansen op het gebied van wijkgerichte geestelijke gezondheidszorg (ggz). In april is daarover een adviesrapport beschikbaar gekomen. Voorgesteld wordt een pilot wijkgerichte ggz te starten in het gebied Centrum/Rozenprieel. Doel van de pilot is versterking van de regie van burgers met een psychische kwetsbaarheid op hun zorgaanbod en ondersteuning. Het advies richt zich daarbij niet alleen op het zorgdomein, maar nadrukkelijk ook op de aansluiting met het (gemeentelijk) sociaal domein. Partners in de zorg, huisartsen, Zilveren Kruis en de gemeente hebben het advies omarmd en inmiddels is een start gemaakt met de pilot.

Huishoudelijke ondersteuning
Mede naar aanleiding van gerechtelijke uitspraken is in het tweede kwartaal in de commissie en raad uitvoerig gesproken over (de uitvoering van) het beleid huishoudelijke ondersteuning. Uitkomst is dat de werkwijze rond huishoudelijke ondersteuning wordt bijgesteld. De gemeente neemt het opstellen van ondersteuningsplannen over van de aanbieders en in de toekenningsbeschikking wordt weer opgenomen hoeveel uren ondersteuning de burger krijgt. Bij alle 3.500 huidige cliënten zal de komende periode een heronderzoek uitgevoerd worden.

Doelgroepenvervoer
In april zijn de gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer akkoord gegaan met het gunningsadvies voor het perceel Vervoercentrale. Het contract is gegund aan Connexxion en op 9 juni vond de formele ondertekening plaats. Ondertussen is het bestek voor het perceel Vervoer verder voorbereid en gepubliceerd op Tendernet op 24 juni. Medio september moet het gunningsbesluit in iedere gemeente genomen zijn om per 1-1-2017 het vervoer uit te kunnen voeren.

Voornemen is om begin 2017 binnen de regiecentrale een pilot te draaien voor het onderbrengen van het dagbestedingsvervoer bij de vervoerscentrale. Het voorstel wordt momenteel nader uitgewerkt en besproken met aanbieders. Tot slot is gestart met het ontwikkelen van beleid om doelgroepenvervoer meer te kantelen naar zelfredzaamheid/openbaar vervoer.

Financiën

Inmiddels zijn vrijwel alle aanbieders in staat om facturatieberichten via I-Wmo te versturen. Zoals in de eerste kwartaalrapportage reeds verwacht werd hoeven inderdaad geen voorschotten meer aan de aanbieders worden verstrekt. Er wordt hard gewerkt aan het inlopen van de achterstand bij de factuurverwerking. Deze is ontstaan als gevolg van de aandacht die de afwikkeling van de jaarrekening 2015 gevraagd heeft. Naar verwachting zal in oktober de achterstand volledig zijn ingelopen.

Vanwege de achterstanden bij de verwerking van de facturen (zie onder 'Uitvoering') blijft de financiële realisatie sterk achter bij de begroting. Hierdoor kan nog geen betrouwbare prognose voor de realisatie 2016 gemaakt worden. Zodra de achterstanden zijn weggewerkt zal een onderbouwde prognose gemaakt worden.

Cliënten

Het aantal beschikkingen dat is afgegeven voor huishoudelijke ondersteuning – zowel in natura als in de vorm van een PGB – vertoont tot nu toe over 2016 een stabiel beeld (zie figuur 1).

Figuur 1

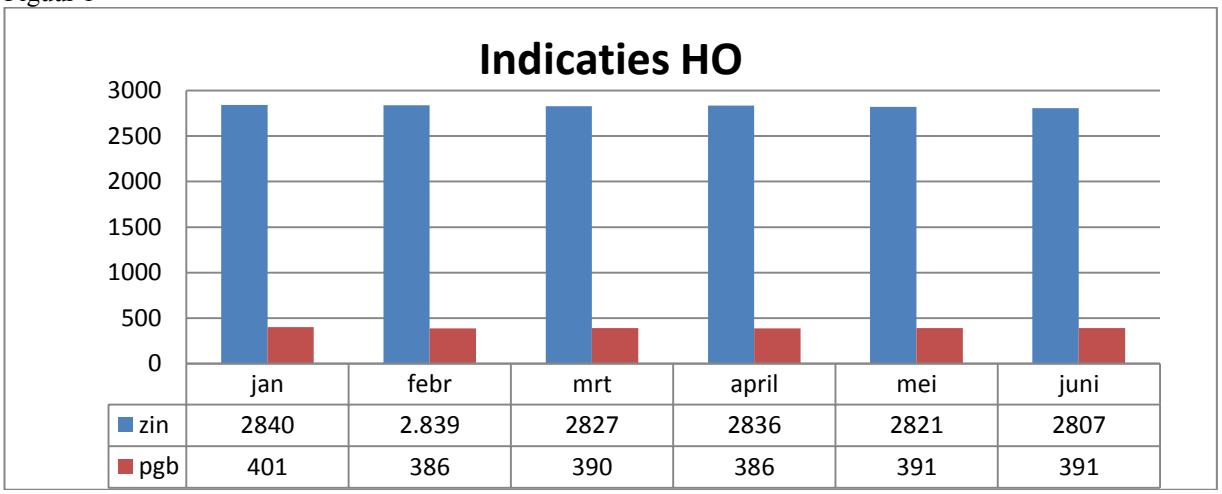

	jan	febr	mrt	april	mei	juni
zin	2840	2.839	2827	2836	2821	2807
pgb	401	386	390	386	391	391

Het aantal burgers dat een beschikking ontvangt voor dagbesteding (begeleiding groep) laat – net als in 2015 – een licht stijgende lijn zien (figuur 2). Het aantal cliënten met een beschikking voor individuele begeleiding blijft stabiel. Beide constateringen hebben betrekking op begeleiding die in natura wordt geleverd.

Figuur 2

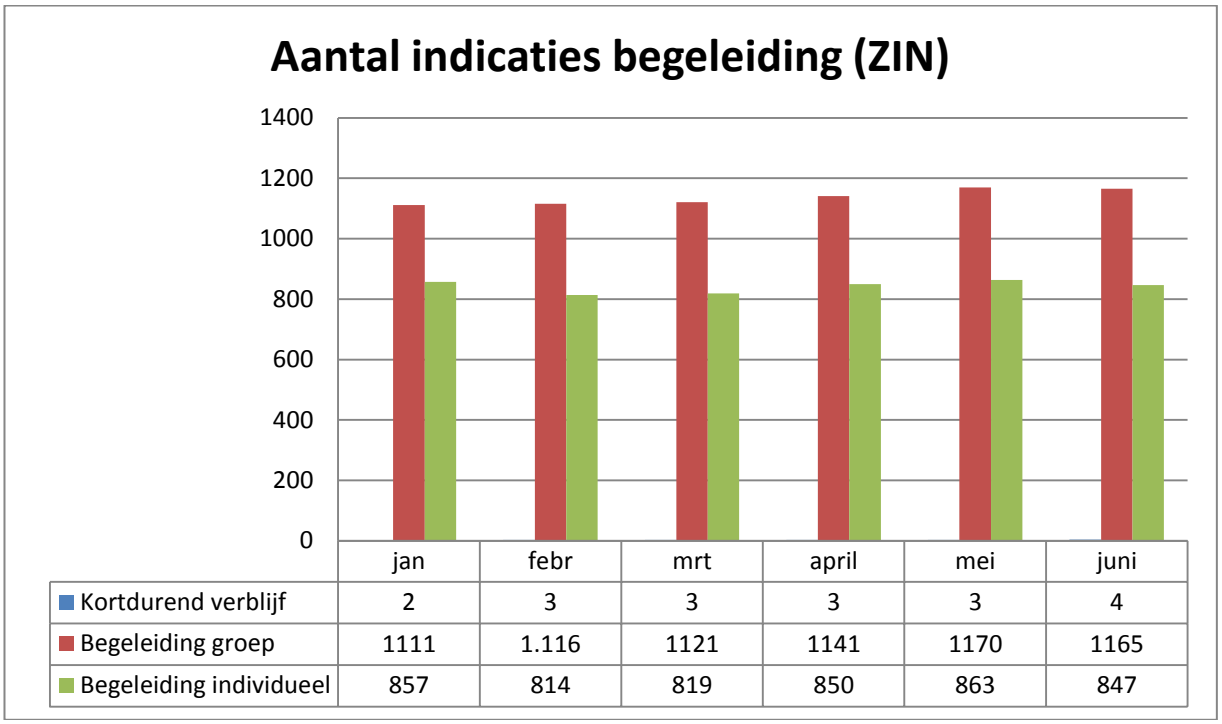

	jan	febr	mrt	april	mei	juni
Kortdurend verblijf	2	3	3	3	3	4
Begeleiding groep	1111	1.116	1121	1141	1170	1165
Begeleiding individueel	857	814	819	850	863	847

Bij begeleiding die als PGB wordt verstrekt lijkt de dagbesteding ook licht te dalen, maar zien we bij individuele begeleiding een opvallende dalende trend (figuur 3). Hiervoor is nog geen verklaring.

Figuur 3

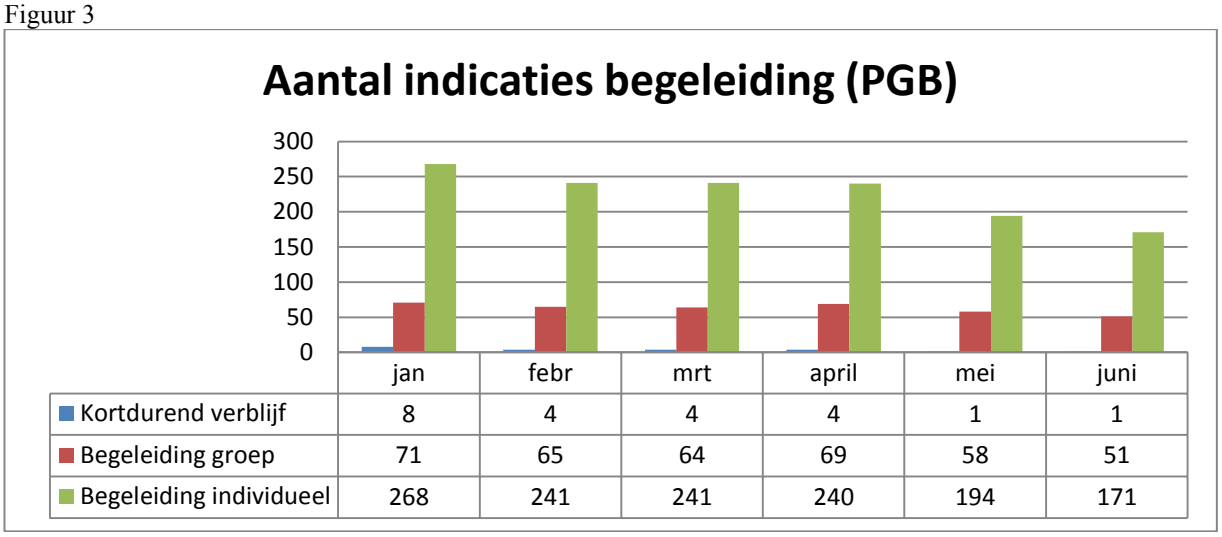

	jan	febr	mrt	april	mei	juni
Kortdurend verblijf	8	4	4	4	1	1
Begeleiding groep	71	65	64	69	58	51
Begeleiding individueel	268	241	241	240	194	171

Aanbieders
Heliomare heeft aangekondigd een aantal locaties voor dagbesteding voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel te willen overdragen aan andere aanbieders. Daarbij hanteren zij twee belangrijke uitgangspunten: 1. Continuering van de dienstverlening in het belang van cliënten en borgen van de specialistische expertise (Heliomare blijft specialistische ambulante begeleiding bieden); 2. Werkgelegenheid voor medewerkers zoveel mogelijk behouden. De

locatie Vorm Op Maat in Overveen is per 1 april 2016 overgedragen aan SIG; over drie andere locaties vinden op dit moment gesprekken plaats.

Uitvoering

Factuurcontrole
In april is begonnen met de factuurcontrole en -verwerking vanaf periode 1 van 2016. De kwaliteit van aanlevering door verschillende aanbieders is aanzienlijk verbeterd, waardoor facturen zonder uitval binnen een paar werkdagen kunnen worden uitbetaald. Andere aanbieders hebben hun administratie nog niet op orde, wat leidt tot veel uitval van ingediende facturen.

De beoordeling van ingediende facturen loopt intussen op schema, de werkelijke uitbetaling van facturen loopt nog achter, waardoor we enkele aanbieders bevoorschotten. Vanzelfsprekend willen we zo snel mogelijk stoppen met het verstrekken van voorschotten. Enerzijds willen we dat bereiken door onze inzet te zetten op de achterstand in betalingen en anderzijds willen we in contact met de aanbieders om te spreken over de kwaliteit van aanlevering van facturen, zodat wij in Q1 2017, het jaar 2016 kunnen afsluiten.

Pilot gedifferentieerde toegang
Het college is voornemens de toegang tot Wmo maatwerkvoorzieningen – behalve bij de gemeente zelf – te organiseren in het sociaal wijkteam. Om die reden wordt de pilot gedifferentieerde toegang, waarbij aanbieders een nadrukkelijke rol hebben in het toegangsproces, in zijn huidige vorm niet doorgezet. Benodigde expertise wordt georganiseerd in het sociaal wijkteam door nieuwe functies toe te voegen aan het sociaal wijkteam, zonder af te doen aan de specifieke werkwijze en methodiek van het sociaal wijkteam.

3. Beschermd Wonen

Beleidsontwikkeling
In het eerste en tweede kwartaal van 2016 heeft er naar aanleiding van de startnotitie ”Naar een regionaal meerjarenbeleidskader maatschappelijke opvang en beschermd wonen 2017-2020” (2015-519710) een intensief visietraject plaatsgevonden. In dit traject hebben alle partijen – gemeenten, zorgorganisaties, cliënten, woningcorporaties – actief en constructief geparticipeerd. De uitkomsten van dit traject zijn gebundeld in de opbrengstnota Opvang, Wonen en Herstel. In deze nota staat het perspectief van de cliënt centraal en wordt ingezet op het herstel en deelnemen aan de maatschappij van deze kwetsbare inwoners. Aan de hand van zes bouwstenen zijn de meest essentiële uitgangspunten, doelstellingen en prioriteiten beschreven om kwetsbare inwoners maatschappelijke ondersteuning te bieden.
Op basis van deze opbrengstnota is samen met de regiogemeenten in het tweede kwartaal van 2016 een meerjarig regionaal beleidskader opgesteld. Het (concept) beleidskader opvang, wonen en herstel is ter advisering aan de participatie- en wmo-raden van de diverse gemeenten voorgelegd. Ook de betrokken partners zijn meegenomen in de totstandkoming van het (concept) beleidskader. Het beleidskader (met als bijlage de opbrengstnota) ligt eind augustus/begin september ter besluitvorming voor in het college en de raad.

Financiën

Meicirculaire 2016
In de meicirculaire 2016 is er incidenteel voor 2016 een extra bedrag toegekend van 597 duizend euro. Deze verhoging is toegevoegd aan het budget Beschermd Wonen. Verder is het verdeelmodel, zoals vastgesteld in de december circulaire 2015, ook toegepast op de jaren 2017 tot en met 2021. Voor Haarlem betekent dit een korting van circa 2,7 miljoen euro per jaar op de eerder toegekende budgetten. Met deze korting was reeds rekening gehouden.

Contractverlenging
De overeenkomsten beschermd wonen zijn in 2015 aangegaan voor een periode van twee jaar met de mogelijkheid om deze tweemaal met één jaar te verlengen. Deze contracten zijn voor een jaar verlengd, tot en met 31 december 2017. Tariefsaanpassingen (denk aan indexering, verhoging van NHC/NIC[1] component) worden in het laatste kwartaal 2016 met zorgaanbieders overeengekomen. Voor de inkoop 2018 start tweede helft 2016 een regionaal verwervingsstrategie traject waarbij we op zoek gaan naar instrumenten om de gewenste transformatie en innovatie beter te stimuleren.

In het contract is met betrekking tot social return de afspraak opgenomen dat een percentage van 5% van de opdrachtsom ingezet moet worden als benodigde investering in de doelgroep om de afstand tot de arbeidsmarkt te reduceren. Per 1 januari 2017 wijzigt de inspanningsverplichting in een verplichting van 5%. In september gaan wij met partijen in gesprek om nadere afspraken over de invulling en monitoring rondom social return voor 2017 vast te leggen.

Persoonsgebonden budget
Cliënten krijgen een vast bedrag toegekend op grond van hun beschikking beschermd wonen. Dit bedrag wordt door de gemeente maandelijks aan het SVB uitgekeerd, en het SVB keert uit naar aanleiding van de ingediende facturen. In 2015 hebben pgb-cliënten gemiddeld 78% van het totaal budget gedeclareerd en uitgekeerd gekregen. Er is circa € 2,34 van het totaal bedrag van € 3,0 miljoen uitgekeerd[2]. Voor 2016 is € 2,6 miljoen euro voor pgb financiering begroot. Met het huidige aantal cliënten en hetzelfde percentage uitnutting is dat bedrag toereikend.

Eigen bijdrage / Centraal Administratie Kantoor (CAK)
De baten en lasten van de uitvoering van de inning van eigen bijdragen door het CAK zijn het hele jaar door voorzichtig geraamd; dit vanwege de moeizame informatiestromen met het CAK. Voor de eigen bijdrage wordt nu het voordeel van bijna € 1,5 miljoen zichtbaar, waarbij in 2015 wel steeds is aangekondigd, dat hier een voordeel zou ontstaan.

Cliënten
Het aantal beschermd wonen cliënten is vrij stabiel; er zijn in de eerste twee kwartalen van 2016 gemiddeld 870 unieke cliënten in zorg.

---

[1] normatieve huisvestingscomponent en normatieve inventariscomponent
[2] Dit zijn overigens voorlopige cijfers omdat de definitieve afrekening van het SVB over 2015 nog niet ontvangen is

In tabel 1 is te zien hoe de verleende zorg over de verschillende percelen is verdeeld gedurende de eerste 6 maanden van 2016. Ook de verleende zorg binnen de percelen is vrij stabiel gebleven.
In het eerste kwartaal is een toename van de declaraties in het perceel separate dagbesteding te zien, wat zich in het tweede kwartaal gestabiliseerd heeft. Begin 2016 is gestart met de loskoppeling van de dagbesteding uit de zorgzwaartepakketten (zzp's) en zijn deze ‘overgeheveld naar 'separate dagbesteding’. Bij de inkoop van de zorg voor 2015 en 2016 was de dagbesteding aan cliënten beschermd wonen verdeeld over verschillende percelen; een deel van dagbesteding was onderdeel van het zorgzwaartepakket en deel van de dagbesteding werd apart gedeclareerd. De overheveling van de dagbesteding naar één perceel leidt tot een vermindering van administratieve lasten.

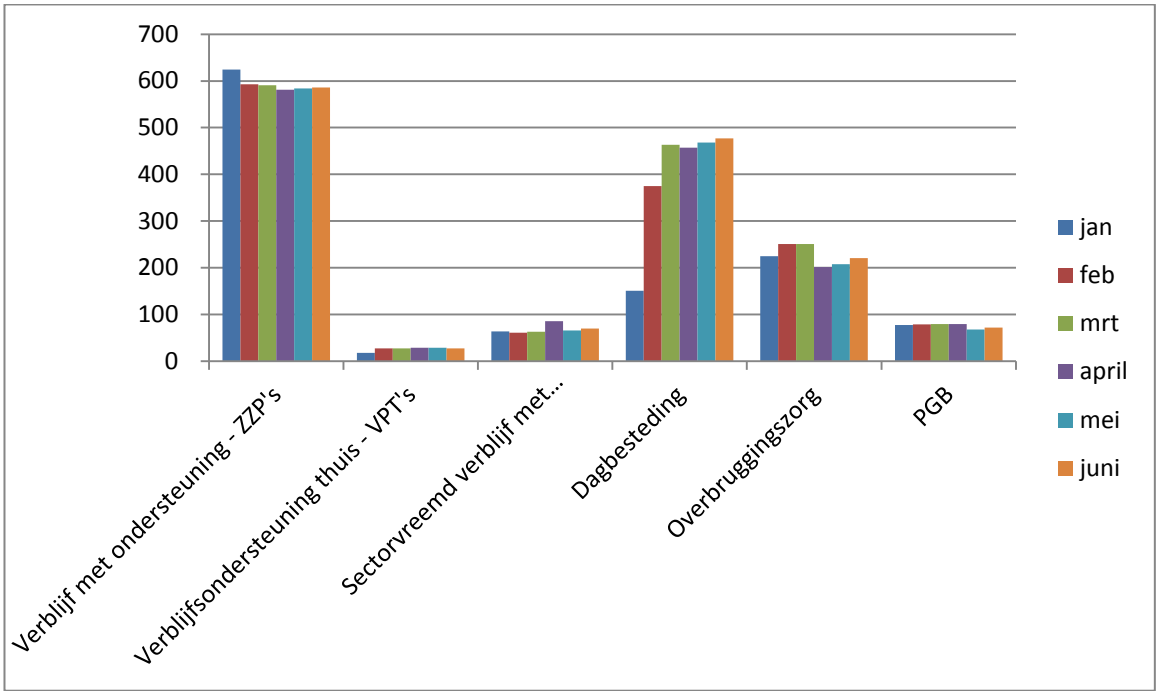

tabel 1;verleende zorg verdeeld over percelen eerste helft 2016

Wachtlijst
Beschermd wonen kent in onze regio van oudsher een lange wachtlijst. Afhankelijk van de aanbieder en de ondersteuningsvraag varieert de wachtlijst voor beschermd wonen van enkele maanden tot soms enkele jaren. Vanaf de start van de overgang van de nieuwe taak beschermd wonen heeft de gemeente ingezet op terugdringing van de wachtlijst. De raad heeft op 12 november de motie “Bescherming tegen de Verwarde Overheid” aangenomen waarin het college gevraagd wordt maatregelen tegen de wachtlijsten te nemen.

Er heeft inmiddels een verdiepend onderzoek plaatsgevonden naar cliënten die langer dan één jaar op de wachtlijst staan voor beschermd wonen, met name van zorginstelling RIBW K/AM. Eind mei is de Notitie Analyse wachtlijst Beschermd Wonen Regio Zuid-Kennemerland-IJmond en Haarlemmermeer, maart 2016/164947) aan de raad verzonden. Deze notitie wordt samen met de visie nota wonen, opvang en herstel waarschijnlijk in september besproken in de raad.

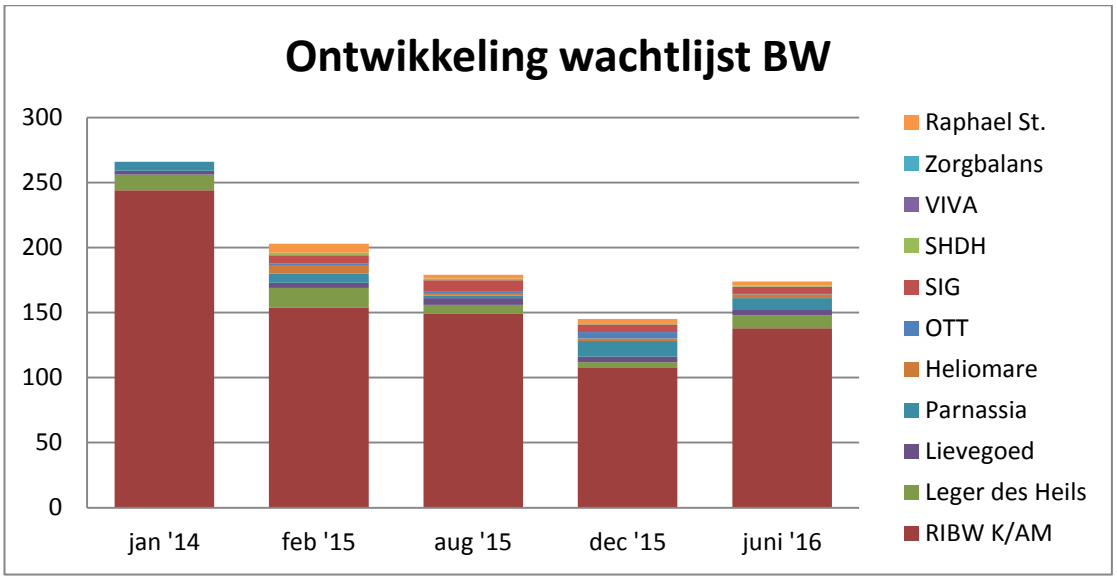

tabel 2; Wachtlijst beschermd wonen periode januari 2014-juni 2016

Uit het onderzoek bleek dat aantal actief wachtende cliënten voor RIBW K/AM flink teruggebracht kan worden. Van de groep gesproken cliënten ontvangt bijna iedereen (professionele) zorg.

Inmiddels is er weer een toename van het aantal wachtlijst cliënten te zien. Hiervoor zijn twee redenen aan te geven. Tijdens het onderzoek uitgevoerd eind 2015, begin 2015 kon een deel van de cliënten van RIBW/KAM, ook na herhaaldelijke pogingen, niet bereikt worden. Inmiddels heeft RIBW K/AM alle cliënten op de wachtlijst benaderd. Een groot deel van de cliënten van wie de status eerst niet actief wachtend was heeft aangegeven wel actief te willen wachten op een plek beschermd wonen. Dit resulteert in een stijging van het aantal actief wachtende cliënten. Daarnaast signaleren enkele zorgaanbieders een lichte stijging van aanvragen van cliënten voor een beschermd wonen plek. Verder onderzoek en analyse moet uitwijzen wat de oorzaken hiervan zijn.

Bij de raadsbespreking van de eerste kwartaalrapportage 2016 op 7 juli jl. gaven raadsleden aan ook graag inzicht te krijgen in de uitstroomcijfers vanuit BW. In kwartaalrapportage 3 zal hier meer inzicht in worden gegeven.

4. Jeugd

Landelijke beleidsontwikkelingen

- *Zorgcontinuïteit Gecertificeerde Instellingen*

De VNG is een onderzoek gestart naar de beschikbaarheid van jeugdbescherming en jeugdreclassering die gemeenten bij wet verplicht zijn om af te nemen bij een Gecertificeerde Instelling. Bij een aantal GI's (waaronder een door de regio gecontracteerde aanbieder) dreigt

de zorgcontinuïteit in gevaar te komen. Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau organiseert de VNG bovenregionale gesprekken om te komen tot duurzaam levensvatbare GI's.

- *Zorgcontinuïteit bovenregionale jeugdhulpinstellingen*

Parallel aan het hierboven genoemde onderzoek loopt -ook vanuit de VNG- een onderzoek naar de zorgcontinuïteit van bovenregionale jeugdhulpinstellingen. Er moet meer regie georganiseerd worden op bovenregionaal werkende jeugdhulpinstellingen die essentiële functies vervullen, zoals bijvoorbeeld de jeugdzorg plus. In september wordt een plan van aanpak opgeleverd.

- *Bestuurdersnetwerk J42*

De VNG subcommissie Jeugd besloot in juni tot de oprichting van een bestuurdersnetwerk J42. Veel regio's hebben behoefte om jeugdonderwerpen met elkaar te delen en soms ook af te stemmen. Het bestuurdersnetwerk J42 bestaat uit de coördinerende wethouders van de jeugdregio's. Namens Zuid Kennemerland sluit in ieder geval wethouder Merijn Snoek aan.

Regionale beleidsontwikkelingen

- *Verwerving en transformatie met aanbieders*

Op 24 mei vond een vervolgbijeenkomst met alle zorgaanbieders jeugdhulp plaats om de stappen te bespreken die nodig zijn om de transformatie van de Zorg voor Jeugd te realiseren. In de bijeenkomst stond naast de transformatie ook de verwerving 2017 op de agenda en verzorgde het Nederlands Jeugdinstituut een presentatie over de outcome criteria jeugd.
Met deze landelijk ontwikkelde basisset kan nagegaan worden of de verleende jeugdhulp bijdraagt aan de gestelde doelen in het hulpplan en kunnen prestaties van verschillende zorgaanbieders worden vergeleken. Aanbieders leveren vanaf 2017 de volgende criteria aan: cliënttevredenheid, doelrealisatie en uitval. Voor de meeste aanbieders is dit geen onbekende materie.

- *Transformatiethema's jeugdhulp*

De gemeenten in de regio hebben drie transformatiethema's benoemd die met voorrang worden opgepakt. De thema's zijn: Integrale zorg, Drang en Rondom 18.
Voor elk thema is een themagroep opgesteld bestaande uit een regionale ambtelijke vertegenwoordiging en professionals van relevante domeinen. Denk hierbij aan aanbieders jeugdhulp, deskundigen uit onderwijs, ambtenaren sociaal domein, CJG en sociaal wijkteam. De gemeenten laten zich ondersteunen en adviseren door het Nederlands Jeugdinstituut dat beschikt over expertise op jeugd, jeugdhulp, kennis heeft van landelijke ontwikkelingen en ervaring in het werken en begeleiden van regio's.

Lokale beleidsontwikkelingen

- *Vaststelling Uitvoeringsbesluit Persoonsgebonden Budget Jeugdhulp*

Op 29 juni stelde het college het Uitvoeringsbesluit Persoonsgebonden Budget Jeugdhulp vast, dat op 1 juli 2016 van kracht wordt. De nieuwe regels in het besluit geven duidelijker aan wat van de cliënt wordt gevraagd en welke eisen worden gesteld aan de in te zetten hulpverlening. Ook zijn de tarieven vereenvoudigd en opnieuw vastgesteld.
Het Uitvoeringsbesluit jeugdhulp Haarlem 2015 wordt ingetrokken.

- *Samenwerkend Toezicht Jeugd*

Begin 2015 deden de samenwerkende inspecties van Samenwerkend Toezicht Jeugd (STJ) een toezichtonderzoek naar de toegang tot gespecialiseerde zorg en ondersteuning voor jeugdigen in Haarlem (welke bij het CJG is georganiseerd). Naast positieve punten waren er ook zorgpunten. Eind 2015 ging de STJ met de gemeente in gesprek over de genomen verbeteracties naar aanleiding van de geconstateerde zorgpunten. In april jl. liet de STJ in een brief aan de gemeente Haarlem weten dat al de nodige verbeteringen zijn behaald. De monitoringsfase vanuit de STJ is daarom afgesloten.

Financiën

Het budgetoverzicht tot en met het tweede kwartaal 2016 is in kaart gebracht op basis van:
* De gegevens uit de aangeleverde tweede kwartaalrapportages
* De ingediende PGB declaraties tot en met het tweede kwartaal
* De reeds gedeclareerde zorg door vrijgevestigde GGZ aanbieders
* Het geprognosticeerde onder handen werk van de GGZ aanbieders

- *Aanbieders*

Tabel 1 geeft de meest actuele prognose van aanbieders over de realisatie 2016 weer. Uit de door aanbieders ingediende kwartaalrapportages blijkt een vermoedelijke overproductie op de jeugdzorgplus, de voormalige jeugd AWBZ en de jeugd- en opvoedhulp. Een onderproductie valt te verwachten op de jeugdbescherming & jeugdreclassering en de jeugd GGZ.
Tabel 2 geeft in percentages de prognose weer zowel ten opzichte van het contract als ten opzichte van de begroting.

Tabel 1: Prognose (€)

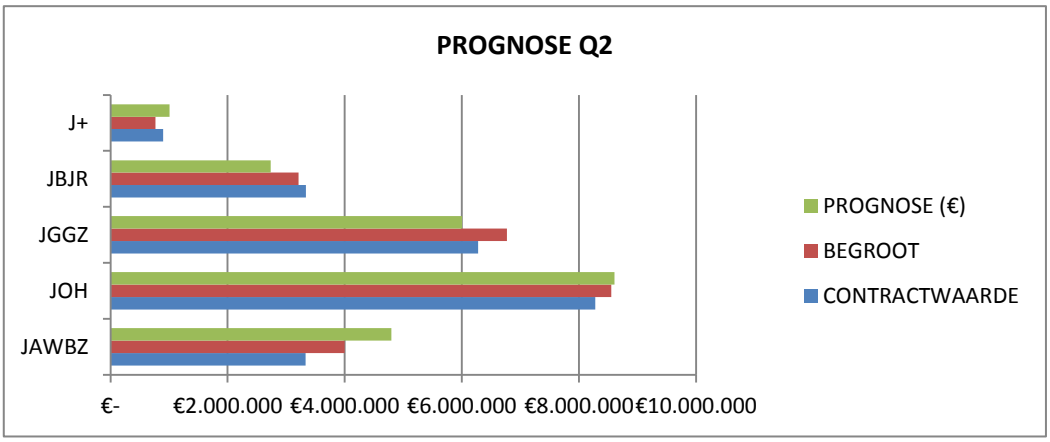

Tabel 2: Prognose (%)

CATEGORIE	PROGNOSE Q2 (%) (tov contract)	PROGNOSE Q2 (%) (tov begroting)
Jeugdbescherming & Jeugdreclassering	82%	91%
Jeugdzorgplus	112%	155%
Jeugd- en opvoedhulp	104%	98%
Jeugd AWBZ	144%	150%
Jeugd GGZ	95%	86%
TOTAAL	**105%**	**103%**

Beide tabellen laten een forse overproductie van de voormalige jeugd AWBZ aanbieders zien. De onderliggende oorzaak is drieledig:

1. De instroom van jeugdigen in de Wet langdurige zorg (Wlz) neemt fors af. Om in aanmerking te komen voor zorg vanuit de Wlz dient een cliënt levenslang en levensbreed te zijn aangewezen op 24 uurs zorg of permanent toezicht. Voor veel jeugdigen valt geen goede inschatting te maken van het ontwikkelperspectief, waardoor onvoldoende vastgesteld kan worden of de ontwikkelproblematiek blijvend is, dan wel voortkomt uit een verstandelijke beperking of een psychiatrisch probleem.

   Bij de invoering van de Wlz is een overgangsrecht getroffen voor een groep thuiswonende cliënten die volgens de verwachtingen van destijds waarschijnlijk zou voldoen aan de toegangscriteria voor de Wlz.
   Momenteel wordt deze groep door het CIZ opnieuw geïndiceerd. Van alle cliënten die voor het overgangsrecht hadden gekozen wordt een groot gedeelte afwezen en valt daarmee onder de Jeugdwet of onder de Wmo. Uit cijfers van het CIZ blijkt 26% van de cliënten niet te voldoen aan de toegangscriteria voor Wlz-zorg. Het betreft landelijk een groep van 3.300 waarvan ca. 80% cliënten jonger is dan 18 jaar. Voor de gemeente Haarlem zijn geen exacte aantallen bekend, vermoedelijk gaat het om 30 a 40 jongeren die buiten de Wlz vallen. Naar verwachting neemt deze groep in 2017 verder toe.

2. De voormalige AWBZ aanbieders constateren een verbreding van de hulpvraag, als gevolg van de decentralisatie. Het CJG kijkt breder naar de hulpvraag en onderzoekt welke vorm van hulp er daadwerkelijk nodig is. Hierdoor bieden AWBZ aanbieders, naast de reguliere begeleiding, steeds meer ondersteuning gericht op opvoed- en opgroeiproblemen. De verwachting zou zijn dat hierdoor de inzet van jeugdhulp elders daalt. Deze verschuiving is echter nog niet zichtbaar. Om dit beter te kunnen duiden vindt de komende periode nadere analyse plaats.

3. Sinds de decentralisatie daalt het gebruik van het Persoonsgebonden Budget (PGB). Het PGB werd van oudsher ingezet in de langdurige jeugdhulp. De verschuiving van middelen in dit segment is dan ook het meest zichtbaar.

- *Persoons Gebonden Budget (PGB)*

Haarlem heeft momenteel 158 PGB houders. Gezamenlijk hebben zij een PGB budget van ruim € 1,3 miljoen. Hiervan is inmiddels € 600.000 besteed. Negenendertig PGB houders hebben hun PGB nog niet verzilverd. De feitelijke uitnutting ligt in de praktijk altijd lager dan het budget dat aan cliënten wordt toegekend.

Naar verwachting wordt in 2016 een groot deel van het beschikbare PGB budget uitgenut. Ten opzichte van de begroting (3,1 miljoen) is een onderbesteding zichtbaar. Deze onderbesteding is overeenkomstig met de uitnutting 2015.

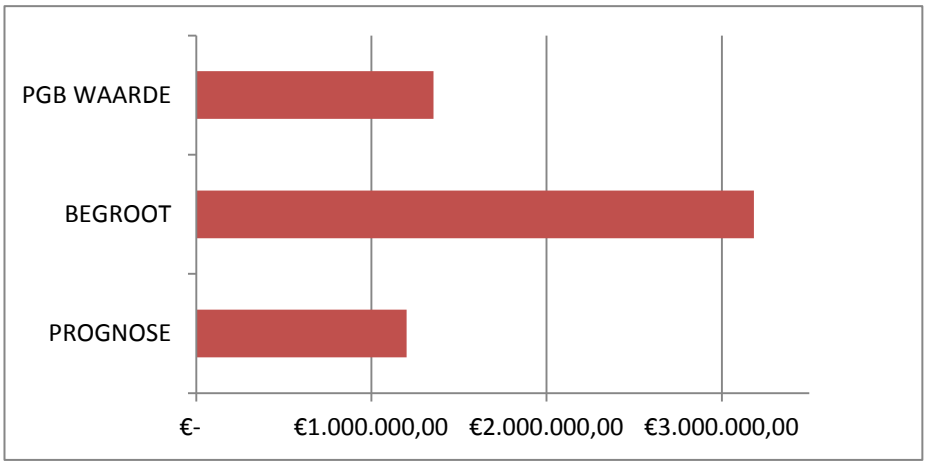

- *Landelijk werkende instellingen*

Overeenkomstig met de landelijke richtlijnen is 3,76% van het budget gereserveerd voor de landelijk werkende instellingen. Voor 2016 kan nog geen inschatting gemaakt worden van de uitnutting tot op heden. In 2015 was de uitnutting 2% lager.

- *Vrijgevestigden*

Haarlem heeft 71 vrijgevestigde praktijken gecontracteerd. Op grond van de ingediende rapportages is de verwachting dat een overschrijding plaatsvindt ten opzichte van de begroting. De prognose 2016 is echter wel in lijn met de realisatie 2015.

BEGROTING	PROGNOSE	UITNUTTING
€ 775.715	€ 1.346.893	173% %

<u>Totaaloverzicht uitnutting budget en prognose 2016</u>

	BEGROTING 2016	REALISATIE Q2 2016	PROGNOSE 2016
CJG (sociaal deelfonds)	€ 536.572,00	ONBEKEND	€ 1.134.753,00
Jeugdbescherm&-reclassering	€ 3.319.522,00	€ 1.328.886,00	€ 3.018.602,16
AMHK (sociaal deelfonds)	€ 632.293,00		€ 941.673,12
Jeugd en opvoedhulp	€ 7.274.587,00	€ 5.295.076,00	€ 8.963.496,52
Jeugdzorg plus	€ 648.929,00	€ 503.425,00	€ 1.225.595,25
Pleegzorg	€ 1.490.020,00	IN JOH	IN JOH
Land.werkend.instel. jeugdzorg	€ 1.183.440,00	ONBEKEND	€ 584.248,14
PGB jeugd	€ 3.182.569,00	€ 601.033,00	€ 1.200.000,00

Begeleiding en onderst. jeugd	€	3.182.569,00	€	2.334.355,00	€	4.811.074,50
Jeugd-GGZ instellingen	€	6.981.438,00	€	3.004.900,00	€	6.008.125,00
Jeugd-GGZ vrij gevestigden	€	775.715,00	€	696.120,00	€	1.346.893,00
Alloceren jeugd	€	4.754,00	€	4.754,00	€	4.754,00
TOTAAL	€	29.212.407,00	€	13.768.549,00	€	29.239.214,69

Pilot vrijgevestigden
Op 30 oktober 2014 nam de raad de motie vermindering administratieve lastendruk aan. Het college kreeg de opdracht om te onderzoeken in hoeverre de administratieve lastendruk voor hulpverleners in de jeugdzorg kan worden gereduceerd. Twee leden van de vereniging van 0- 23 zijn bereid gevonden om samen met afgevaardigden van de SP en de VVD deel te nemen aan een werkgroep. Dit resulteerde in een initiatiefvoorstel pilot vermindering administratieve lastendruk vrijgevestigden (vaststelling college november 2015).
Op 26 juni jl. vond de startbijeenkomst plaats. Veertien vrijgevestigde praktijken hebben interesse getoond voor deelname aan de pilot. Momenteel vindt de voorbereiding plaats, waaronder de inrichting van het declaratieproces. Naar verwachting start de pilot op 1 september 2016.

Klachten
Uit de rapportages van de aanbieders blijkt dat in het tweede kwartaal 14 klachten zijn ingediend, waaronder 1 formele klacht.
Het CJG ontving 1 informele en 1formele klacht.

De gemeente ontving 4 informele klachten en 2 bezwaren.
Drie klachten zijn met de klagers besproken en daar waar mogelijk opgelost. De vierde klacht is in behandeling en wordt afgestemd met juridische zaken en de betrokken regiogemeente. De beide ingediende bezwaren komen in augustus voor de bezwarencommissie.

CJG
Het CJG Haarlem geeft uitvoering aan het prestatieplan en de speerpunten die daarin zijn opgenomen. Dat betekent onder ander het intensiveren van de samenwerking met huisartsen, onderwijs, sociaal wijkteam en specialistische jeugdhulpaanbieders. Ook is werk gemaakt van uitbreiding van deskundigheid en capaciteit met name op het gebied van de jeugd-ggz. Door de toenemende ondersteuningsvragen voor het CJG is besloten tot uitbreiding van het aantal fte om aan de stijgende vraag te kunnen voldoen. Hiervoor heeft het CJG inmiddels een prestatieplan ingediend en is een extra subsidie verleend dat in de begroting van de gemeente is verwerkt.
In het tweede kwartaal begeleidde het CJG in totaal 711 cliënten.

Beschermingstafel
Voor geheel Zuid-Kennemerland zijn in het eerste halfjaar 32 zaken bij de Beschermingstafel ingebracht (in 2015 waren dat er 29 in dezelfde periode).
Van de 32 zaken zijn 9 doorgeleid naar drang en 16 naar de Raad voor de Kinderbescherming (vorig jaar gingen 24 zaken naar de Raad voor de Kinderbescherming). De andere zaken zijn

opgepakt in een vrijwillig kader met ondersteuning van het CJG. Voor Haarlem zijn in de eerste helft van 2016 24 zaken gemeld, waarvan 12 leidden tot een raadsonderzoek.

Het college van burgemeester en wethouders,

de loco-secretaris	de loco-burgemeester
drs R.J.A. van Noort	drs C-Y Sikkema